

نظريه سازان

افشاری تکان دهنده قائم مقام سابق مؤسسه
گالوپ از شیوه‌های جعل افکار عمومی در آمریکا

www.ketab.ir

نویسنده: دیوید دبلیو مور
ترجمه و تلخیص: ایمان ضیابری

فارس

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۱	فصل اول افکارسنجهای زیر آتش انتقاد
۲۵	فصل دوم تولید افکار عمومی
۴۱	فصل سوم به آمریکایی‌ها بگوییم که چه فکر می‌کنند
۵۶	گسترش نظرسنجهای
۶۱	فصل چهارم انتخابات غیر قابل بررسی
۷۱	نظرسنجهای زیر تیر چراغ برق
۷۷	فصل پنجم بدخواندن افکار عمومی
۸۳	آسیب رساندن به دموکراسی

عنوانی که رسانه‌های آمریکایی برای آخرین نظرسنجی گالوپ درباره ایران در زمان انتشار بولتن حاضر - انتخاب کردند، این بود که «یک سوم آمریکایی‌ها ایران را دشمن شماره یک خود می‌دانند». گالوپ، چنان شهرتی به هم زده است که گزاره‌هایی اینچنین، به راحتی از سوی مردم جهان پذیرفته می‌شود و کسوی از اعتبار متداول‌تری و شیوه نظرسنجی‌های آن نمی‌پرسد. ظاهر ماجرا این است که این مؤسسه نظرسنجی طبق دقیق‌ترین و علمی‌ترین شیوه‌های نمونه‌گیری، یک جامعه آماری نمونه را انتخاب کرده و سپس نظر این افراد درباره موضوعی با طرح پرسش‌هایی سنجیده می‌شود. اما این، هر چند شاید بخشی از ماجرا باشد، همه ماجراهای نظرسنجی‌های گالوپ نیست. هم گالوپ و هم دیگر مؤسسات بزرگ نظرسنجی در آمریکا ناگفته‌ها و رازهای مگویی دارند که اگر افشا شود، اکثر نظرسنجی‌هایی که به نام نظرات مردم ایالات متحده منتشر می‌شود، بی‌اعتبار خواهد شد. دیوید مور، قائم مقام سابق مؤسسه گالوپ، در کتاب «نظرسازان» از این رازهای مگو گفته است. «دیوید مور» را نباید یک مقام سابق تصور کرد که به سبب اختلافات

داخلی در سازمان یا معزول شدن از یک مقام، کتابی علیه سازمان سابق خود نوشته است. او استاد علوم سیاسی و افکارسنجی دانشگاه «نیوهپشاير» است که مورد توجه رؤسای گالوب قرار گرفته و برای مدتی جذب این مؤسسه نظرسنجی می‌شود، اما با پی بردن به آنچه در پشت صحنه گالوب اتفاق می‌افتد، ترجیح می‌دهد به همان کار آکادمیک خویش بازگشته و چنین عرصه عملی را برای همیشه رها کند. حس نوستالژیک «مور» در سراسر کتاب او قابل مشاهده است.

او از علم نظرسنجی، و حتی از شخص جرج گالوب به نیکی یاد کرده و نظرسنجی‌های علمی، دقیق و تأثیرگذار وی در دهه ۱۹۳۰ را می‌ستاید. اما افسوس می‌خورد که امروز، نظرسنجی از یک کار علمی و حقوقی‌ای به فعالیتی تجاری - رسانه‌ای و با هدف عملیات روانی و تحت تأثیر قرار دادن افکار عمومی گذار کرده است. مور معتقد است و استناد فراوانی عرضه می‌کند تا ثابت کند که مؤسسات نظرسنجی آمریکایی به «تلیله افکار عمومی» مشغولند؛ او می‌گوید مؤسسات نظرسنجی عامداً افکار عمومی را «بد می‌خوانند» و می‌خواهند به آمریکایی‌ها بگویند که چه فکر می‌کنند. او استنادی ارائه کرده و می‌گوید که نظرسنجان در آمریکا به قدری به نظرسازی مشغولند که بعض‌اً مدعی می‌شوند ما رئیس جمهور را انتخاب می‌کنیم! مور از تکنیک‌های نظرسازی گالوب پرده برداشته است و به تفصیل درباره تاکتیک‌هایی چون «گزینه تحمیلی»، «شیوه‌های تغییر ماهیت جامعه آماری پس از نمونه‌گیری»، «نحوه سوءاستفاده از جهل عمومی» و... بحث می‌کند و برای آنها شواهد عینی می‌آورد. آنچه پیش روی شناس است متن خلاصه شده کتاب «نظرسازان»

است که امید است مورد استفاده فعالان سیاسی و رسانه‌ای، مؤسسات نظرسنجی و دانشجویان و اساتید رشته ارتباطات اجتماعی قرار گیرد.

۹

معنی

معاونت پژوهش و آموزش خبرگزاری فارس